

X 2313034

II h
817

DE
CVLTVRA MORTI DEAE
OLIM EXHIBITA
BREVITER DISSERIT

SIMVLQVE
VIRIS
PRAENOBILISSIMIS DOCTISSIMISQVE
IEREMIAE ROSTIO
GRIMMENS
ET
BENIAMIN REICHELIO
STECHAVIA - ALTENBURGICO
SVMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES
FORTVNATOS ESSE IVBET
LUDOVICVS GUILIELMVS IVNIVS
LIPSIENS.

ANNO MDCCXLIII.

L I P S I A E
EX OFFICINA LANGENHEMIANA.

50
GARIBOLDI DEAE
AT. M. H. D. T.
DEA
T. D. E. A.

AVICIS
PRAESES
HERMIAE ROSTO

BENIAMIN RHICHEIO
SVMOS IN HICOPPI HICOPPI
EASDOLIAS GATHIPPA IANUS

EPISTOLA
HICOPPI HICOPPI

Q. D. B. V.

Tantus tamque magnus fuit apud veteres Deorum atque Dearum numerus, ut iam suo tempore facilius Deos, quam homines in vrbe inueniri adfirmaret PETRONIVS.^{a)} Multos sane Deos superstiosa et inexpiabili religione colebant veteres, plurimisque eiusmodi numina insigniebant nominibus.^{b)} Si enim praeterita repetere contemplarique velimus saecula, inueniemus certe, non solum Virtutibus templa et aras fuisse positas, sed etiam Vitia, Dolores, Mor-

A 2 tem

a) Vid. Petronius in Satyr. c. XV. p. 28. edit. Amstel. an. CIOIC LXXVII.

b) Πολυνομια apud gentes in vsu erat, deusque ille illustris cui plura erant nomina. Sic Catullus:

Dea magna Cybele, Didymi dea domina,
Hic inuocandi ritus haud dubie reprehenditur a seruatore Matth. VI. v. 7.

IV

tem denique ipsam maxima animorum agitatione celebrata fuisse comperiemus. Huius superstitionis quae prima origo, magnam adhuc quaestione censemus, quae caussa verisimillima fuerit, vel deus aliquis adcurate vide-re possit. PLINIVS,^{c)} qui illud egregium naturae historiarum opus composuit, idcirco fragilem et laboriosam infirmitatisque suaem memorem mortalitatem, in partes deum digestissime adfirmat, ut portionibus quisque coleret, quo maxime indigeret; et nullus dubito, fore plerosque, qui recte illius suffragabuntur sententiae. Ita cum veteribus erat comparatum populis; illi enim Mortem, quae, cum ob breuitatem vitae numquam longe abesse possit nullo tempore deterrere debet animum, ne noceret, damnumque inferret, diuinis adficiebant honoribus. Multa tamen eaque prae-clara exsisterunt ingenia, in eorum numero nomina sua professa, qui mortem neque a Graecis neque a Romanis ut Deam fuisse cultam arbitrabantur. Et vel hanc ob caussam operae pretium me facturum existimauerim, si eorum debilitata atque eneruata opinione Mortem

c) Vid. Plinii histor. natur. Lib. I. c. VII. edit. Gronou. quae an. CIO IOC LXIX. apud Hackios Lugd. Batau. tom. III. prodiit. ibique p. 7.

Mortem olim inter Deos locum inuenisse in
hoc leuidensi scripto pro virium modulo pro-
bare studerem. Ne vero ordo, qui vel num-
quam sine damno abesse potest, perturbetur,
in prima statim sectione Mortis etymologiam
breniter enucleabimus. Secunda de Diis
Auerruncis veterum aget, in quorum nume-
ro Mortem fuisse luculenter constat. Ter-
tia cultum Graecorum Morti olim exhibi-
tum explicabit. In quarta denique sectione
Romanorum erga Mortem honorem inter-
pretabimur, refutata simul falsa eorum senten-
tia, qui Mortem numquam in Deorum fuisse
numero, contenderunt.

SECTIO I.

DE

ETYMOLOGIA VOCIS MORS.

Ex omnibus scriptoribus verborum origines
inuestigantibus, artemque grammaticam
plus laboris, ut SVETONIVS ait, quam glo-
riae habentem profitentibus, solus fere ISIDO-
RVS mihi talia meditanti occurrit, qui etymo-
logiam Mortis breuiter tradiderit. A VARRO-
NE enim Romanorum illo doctissimo, et FESTO
silentio Mortis etymon praetermissum
fuisse

VI

fuisse inuenimus. Isidorus Lib. II. c. II.
 sic ait: Mors dicta, vel quia sit amara, vel a
 Marte, qui est effector mortium, vel a primo
 hominis morsu. ISIDORVM vero hoc in lo-
 co hariolatum alucinatumque fuisse, vel qui
 nondum aere lauantur, facili intelligere pos-
 sunt negotio. Nos hanc vocem a Graeco-
 rum vocabulo *μορός*, quo sors fatalis significa-
 tur, recte riteque deriuari posse cum HESY-
 CHIO arbitramur. Graecum enim illud ver-
 bum *μορός*, quod a *μερώ* fuit ortum, si origi-
 nem paullo attentiore mente spectare velimus,
 non tantum portionem, sed etiam, exitium et
 mortem significare, clarissima luculentissima-
 que habemus indicia. Videsis tamen FABRI
 lexicon in voce mors, et MATTHIAM MAR-
 TINVUM in lexico etymologico praecipue sa-
 cro. Mortam praeterea vnam e Parcis fuis-
 se, hoc enim nobis addendum videtur, tradit
 CESELIVS VINDEX in antiquis suis lectioni-
 bus, referente noctium Atticarum scriptore
 AULO GELLIO.^{d)})

SECTIO

d) Vid. Gellius Lib. III. c. XVI. edit. Gronou. anno
 CICLOCLXXXVII. Lugd. Batav. p. 103.

SECTIO II.

DE

**DIIS AVERRUNCIS VETERVM,
IN QVORVM NVMERO MORS
RECENSETVR.**

Deos Auerruncos, quos Graeci *Aποτρόπαιοις* vocant, *VGILIVS* vero more romano eleganter laeua numina dicit, ideo adorabant veteres, ne nocere omneque malum velint auertere. Eo enim processerat vetustorum populorum, quos alio nomine, cascos appellat *ENNIVS*, amentia, ut *vrbes* fluuiosque pro diis haberent, quid? quod animalia

- e) Inter *vrbes* praecipue *Romam* habuisse templta, diuinisque adfectam fuisse honoribus ex inscriptione illa *Lugdunensi* in *Gallia*, patet:

SERVILIO
MARCINIO
AVERNO
DOMITI FILIO
SACERDOTI AD
TEMPLVM ROMAE
AVGVSTORVM
TRES PROVINIAE GALLIAE

vid. Pitisc. in voce *Roma* et le grand Cabinet Romain par de la Chausse, p. 38.

VIII

malia^f) damnum plerumque adferentia, ne scilicet nocerent, diuino cultu prosequerentur. VARRO^g) in libris de L. L. conscriptis ita Deorum Auerruncorum etymologiam tradit: A vertendo, inquit, auerruncare; vt deus, qui meis rebus praefest, Auerruncus. Itaque ab eo precari solent, vt pericula auertat. Et, si FESTVM^h) euoluere velimus, inueniemus, illum, vocabulum veruntent, quod male per vnum r in FESTI libris scribitur, per vertant fuisse interpretatum. Ad quem locum doctissimus FESTI interpres DACIERIVS eruditus adnotauit, verruncare a Graecorum vocabulo ἐρυνεῖν, quod prohibere denotat, fuisse ortum. Haec de origine nominis sufficient. Nunc ipsi auerruncandorum malorum Dii lustrandi adcuratius. Originem Deorum Auerruncorum inuestigantibus vnu tantum in primis huius superstitionis initii occurrit, cuius nomine postea innumerabilia fere numina fuere insignita. Colebatur primum Deus Auerruncus,

CIL III 1109
f) Illos homines suauiter ridet Iuuenalis, ita enim:
DAMOY quis nescit qualia demens

Aegyptus portenta colat, Crocodilon adorat.

g) Vid. Varro Lib. VI. p. 81. edit. Scalig. a Stephano Parif. M D LXXXI.

h) Vid. Festus in veruncent p. 589. edit. Amstel a Daciero in vsum Delph. an. MDCXLIX. curatae.

cus, qui pestem, omniaque mala omina a frugibus auerteret; sed exiguis praeterlapsis annis omnium malorum depulsores Auerruncos vocantes in deorum numerum referebant populi vetustiores. AVLVM GELLIVMⁱ⁾ hac in re in sententiam voco meam, qui adfirmat, in istis diis quos placere oportebat, uti mala ab hominibus frugibusque amouerentur, Auerruncum quoque fuisse, et Rubiginem. Auerruncos enim, quos postea Depulsores vocabant, aeque placare solebant. Notissimum sane est, Romanos, aliosque populos non solum Virtutes, Imperatores, Flumina, Plantas, quas lepide poeta numina in hortis nascentia dixit, coluisse, sed etiam Pestem, Febrem, Paucorem, Meretricem, Timorem, Mortem denique ipsam, ne scilicet nocerent, pro Diis habuisse. Hos Deos Auerruncos singulari religione dignabantur veteres, illis hostias labant, victimas ferebant, atque omnia ad Deum cultum spectantia rite obseruabant. Matatas eiusmodi Diis iram malaque omina auertentibus fuisse victimas, ex LIVIO^{k)} constat;

B

Placuit

i) Vid. Gellius Lib. V. c. XII. p. 145. edit. cit.

k) Vid. Liuius Lib. VIII. c. VI. edit. apud Elseviro an. CIO IOC LXV, a Gronou curatae p. 600. ibique not. Godel.

X

Placuit, inquit, auerruncandae Deum irae vi-
ctimas caedi. Supplicationes vero irae auer-
runcandae gratia fuisse institutas alio loco pro-
bat LIVIVS,¹⁾ in quo auerruncandorum pro-
digiorum causa supplicationes in biduum se-
natum decreuisse testatur. Templa arasque
Auerruncorum Deorum honori fuisse dedica-
tas PLINIVS et CICERO adfirmant. Publice
enim Februī^{m)} fanum in Palatio ex sententia
PLINIIⁿ⁾ consecratum fuit, Orbonae ad ae-
dem Larium ara, et malae Fortunae Exquiliis.
Ita etiam Pauorem a Tullio Hostilio fictum at-
que ut Deum fuisse cultum, templumque ha-
buisse magnae auctoritatis scriptor docet LI-
VIVS. Legenda tamen ad allegatum PLINII
locum doctissimi DALECHAMPII nota, vbi
adfirmat, apud Lacedaemonios Morti et Ti-
mori apud Gades, Paupertati et Senectae, non
vt iuuarent, sed ne quicquam obsint aut noce-
rent,

1) Vid. idem Lib. X. c. XXIII. edit. iam cit.

m) Monumenta eiusmodi Diis fuisse posita certissimum est.
De Februī inscriptio in Transylvania reperta apud
Fleetwodum p. 34. edit. Londin.

FEBRI DIVAE
FEBRI SANCTAE FEBRI MAGNAE
CAMILLA AMATA PRO FILIO MALE ADFFECTO
P.

n) Vid. Plinius L. I. c. VII. p. 8. edit. cit.

rent, aras fuisse consecratae. Mortem vero pari honore dignam iudicauisse veteres EUSTATHII ad DIONYSIVM ALEX :^o) adnotatio, vbi apud Gades *ναὶ θανάτου αλλω*, i. e. *ιερον* exstissee declarat, luculenter probare mihi equidem videtur. Alioquin plurimas gentes Mortis mentionem abominabantur, quod ex LIVII Lib. XXX. c. XXV. rite re-
cteque coniicere possumus.

SECTIO III.

DE

CVLTV MORTIS APVD GRAECOS.

Graeci, qui plurimum deorum cultum, teste HERODOTO^r) in Euterpe, ab Aegyptiis acceperant, acceptumque propagant, et So-
B 2 lem,

o) Vid. Dionys. Alex. edit. quae per Stephan. Parif. an. MDLXXVII. in 4to prodit, p. 165. ibique comment. Eustathii.

p) Ita enim Herod. διαδεῖσα θεῶν ἐπανίμικες ἀλεγον πέριστους Ἀιγυπτίους γενισα, καὶ Ἑλληνας πάρο σφεων αναλαβειν βαρους τε, καὶ ὀργαλμάτα, καὶ την θεοντι ἀπονειμεν σφεας πρωτας, καὶ ζωα ἐν λιθαισι ἐγγλυψα. i.e. duodecim deorum nomina primos Aegyptios existimasse, atque Graecos ab illis accepisse, eosque primos aras et imagines et tempa diis erexisse, et animalia in lapidibus insculpsisse.

XII

lem, ¹⁾ quem Theognis ἀθανάτων, οὐλλισον,
immortalium pulcherrimum vocat, Tempesta-
tes, Ventosque pro Diis habuere, et ipsam
Mortem in Diuum censem referre non dubi-
tarunt. Irritum sane laborem adgrederemur,
si in hoc tenui et exsangui scripto, quodque
fortasse numquam exire debuerit, omnia pro-
ferre vellemus testimonia, quae Mortem a
Graecis cultam fuisse confirmare possint. Pau-
cis tota res nobis agenda erit. Quid enim
illis verbis clarius apertiusque, quibus cultum
Mortis apud Lacedaemonios Graeciae popu-
lum depingit PLUTARCHVS. 'Εσι, ait, *de νεκ-*
Δακεδαιμονίοις οὐ Φόβου μονον, ἀλλα ναὶ θανά-
του ναὶ γελωτος ισραι. I. e. Fuerant apud La-
cedaemonios non Timoris ¹⁾ tantum, sed et
Mortis et Risus templ. Et sine dubio ad
hunc modum interpretanda censemus illa EPI-

CT ET TI

- q) Solis cultum ex inscriptione Romae reperta intelligere
possimus, quae apud Fleetwodum in edit. cit. p. 19.
inuenitur.

DEO SOLI INVICTO
C. IVLIVS CAESAR D.D.

- r) Timorem deum, quod adiiciendum putauerim, non
sicut caeteros daemones, quos tamquam noxios vrbe
abesse iubebant venerabantur: Sed huic palatium in
vrbe, hoc enim rempublicam contineri arbitrabantur,
fuit positum.

СТЕТИ verba: Ναοὺς ποιουμεν ηαγ ἀγαλματα
πανοις δαιμοσι. Persuasum scilicet erat Grae-
cis populo in superstitiones vitiaque flecti ce-
reo omnibus morteni veluti Tantalo saxum
impendere, et vel hanc ob rem iusque pium-
que iudicabant, templa ^{s)} illi dedicare, Mortis
imaginem ^{t)} votiuamque tabulam eorum pa-
rietalibus adfigere, eamque, ne noceret, opinio-
neque citius vitam demeret, rogare. Quid?
quod eo processit Graecorum erga Mortem
Deam veneratio, vt illi litare, hymnisque eius
numen celebrare non dedignarentur. Hoc
enim Orphei siue quis sit horum carminum au-
ctor, hymnus in Mortem Deam conscriptus
mihi equidem testari videtur. Ne vero diu-
tius rei inhaerere videar, cui fortasse nemo fi-
dem adsensumque negabit, pro re mea ALEX-
ANDRI AB ALEXANDRO ICti solide eru-
diti verba tantum addo. Hic vero in diebus
genialibus Lib. I. c. XIII. aperte profitetur,
Graecos Morti et Timori aliisque affectibus
templa arasque dedicasse.

B 3

SECTIO

s) Vid. Meursius in antiq. Lacon. qui ad perscrutandas
Graecorum antiquitates non ab homine, sed a deo
quasi quodam fictus videbatur.

t) De Mortis simulacro vid. Pausanias Lib. III. Eliac.

CVLTVRA MORTIS APVD ROMANOS:
REFVTATVR SIMVL DE MORTE NVMQVAM
VT DEA CVLTA QVORVMDAM OPINIO.

Romanos, quibus tamen prae caeteris populis insignis sapientiae laus tribuebatur, in fingendis Diis et Deabus, eorumque cultu Graecis numquam sapientiores existisse, vel ex cultu Morti Deae exhibito clarissime patere censemus. Quicquid enim humus, pelagus caelumque genuerunt, id ex PRUDENTII sententia Deos et Deas duxere Romani. Huius igitur urbis ciues populumque Quiritum Mortem coluisse ut admirer a me quidem impetrare non possum. Cum enim Mors urbis turres tabernasque, liceat enim mihi cum poeta loqui, saepissime opinione citius pede pulsabit pallido, fine dubio e re ciuitatis fore, arbitrabantur Romani, si vel Mortem inter Deos referrent, numenque eius implacabile victimis honoribusque placarent. Haec licet certe ritusque facta sint, pauca tamen in auctoribus, quos classicos vocamus, inuenimus loca, quae sententiam de cultu, quo Romani Mortem Deam prosequabantur, corroborarent, stabili- rentque. Ita vero cum aliis eiusmodi Diis eorumque

rumque Sacris quoque comparatum esse, si scriptorum antiquorum monumenta perscrutari velimus, satis superque videbimus. Pauca sane de cultu, templis, arisque Palloris, Tempestatum, Ventorumque hodienum comperta habemus. Quemadmodum enim Romam splendidis quondam exstructam aedificiis moleque olim fere sua laborantem nunc vetustate collapsam videmus; ita etiam multa ciuium Romanorum facta obliuione diu obruta nostram fugere cognitionem sentimus. Sed quorsum euoluit oratio, cum tamen nihil aliud nobis agendum sit, quam ut, si non longa locorum probantium serie, tamen quibusdam auctorum fidे dignorum verbis Mortem in Deorum censu fuisse probaremus. VIRGILIVS,^{v)} quem primo loco iam nomino, clarissimis verbis profitetur, Mortem fuisse Deam, cui victimas tulerunt Romani, hostiasque immolarunt. Ita enim Lib. XI. aeneid.

Multa boum circum maclantur corpora
Morti.

Setigerosque Sues raptasque ex omnibus
agris
In flammarum, iugulant pecudes.

Vbi

v) Vid. Lib. XI. v. 197. p. 709. T. III. edit. Lugd. Batav. per Emmenest. curatae, ibique not. Seruji.

XVI

Vbi erudite SERVIVS: aut in Morte, aut Morti ipsi Deae. Hanc suam de Morte Dea opinionem corroborare adnititur SCHOLIASTES, simulque STATIVM, qui ita dicit:

In scopulis Mors saeva sedet
in suam vocat sententiam. Et vel ex hoc SER-
VII loco, vbi Mortem fuisse cultam, victimis-
que celebratam declarat, adparere crediderim,
neutquam illos hariolari, qui Morti locum in-
ter Deos attribuerunt. E recentioribus iis-
que doctissimis VIRGILII interpretibus DE
LA CERDA^{x)}) Mortem diuinos obtinuisse ho-
nores candide profitetur, addens simul fortasse
mactari Morti nihil aliud in hoc loco esse,
quam mactari. Tunc vero erit Morti pro
morte positum, et mihi dubium plane nullum
relictum est, quin poeta his verbis, Mortem
Deam cultumque illi praestitum intellexerit.
Quinimmo hanc meam de Morte Dea senten-
tiam firmam reddit stabilitamque monumen-
tum illud antiquum Romae in hortis Agrippi-
nae prope arborem repertum cum hac inscri-
ptione

MORTI DEAE SACRVM

Haec licet vera multaque luce conspicua sint,
tamen

x) Vid. not. de la Cerda p. 709. edit. Virg. cit.

XVII

tamen omnibus temporibus viros exstitisse
compertum habemus, qui vel Iouem iuraue-
runt lapidem, nullo umquam tempore Morti
honores habuisse veteres. Inter antiquos AE-
SCHYLVS Atheniensis in Mortem numquam
diuinos collatos fuisse honores verbis testatur
disertissimis. Haec vero ita apud COELIVM
RHODIGINVM scripta inuenimus.

Sola deum Mors non amat munera,
Nec ullus ei sacrificat, aut libat in templis,
Nullam habetaram, non celebratur hymnis.
Ad quam sententiam MARTIALIS mihi in se-
quenti respexisse videtur disticho:

Lanificas nulli tres exorare puellas

Contigit: obseruant quem statuere diem.

AESCHYLV M vero hac in re errorem commi-
sisse, non dubito. Licet enim fortasse dum in
viuis esset AESCHYLUS, nullum singulare
Morti templum exstructum dedicatumque fue-
rit, tamen eo iam tempore antiquum illud fa-
num θεων απαυτων omni marmore et aere pe-
rennus fuisse conditum exploratissimum est.
Huius PAVSANIAS geographus meminit, et
nos non immerito credimus, et θαυτον αγαλ-
ma Mortis simulacrum locum sedemque in illo
inuenisse. Notissimum praeterea QVINCTI-
LIANI adcuratae exquisitaeque doctrinae vi-

C
ri de

XVIII

ri de AESCHYLO iudicium, qui eum iudem in plerisque et incompositum fuisse censet. Sed etiam nostris temporibus viri de re litteraria egregie meriti Aeschyli propagarunt sententiam. In his fuere FRANCISCVS POMEY e societate Iesu, et VOSSIVS, cuius librum de Idolatria omni eruditionis copia refertum plerique admiramur. Hic magni nominis vir Mortem implacabile numen esse ait, cui, cum effugere liceat nemini, nulla constituta templa, nullam aram, excepta vna apud Gaditanos fuisse dedicatam, adfirmat. Verum enim vero errasse VOSSIVM, eiusque hac in re sectatores, PLVTARCHI, SERVII aliorumque loca fatis superque declarant. Longe fane aliam hac de re fouerunt sententiam viri eruditii laudibusque meis maiores ALEXANDER AB ALEXANDRO, LILIUS GYRALDVUS, TIRAVELLVS, PITISCVS, NIEVPORTVS, qui Mortem Deam diuinoque cultu dignatam fuisse, optimis adducti rationibus fuerunt arbitrati.

Iam vero alio me vocare videntur pietas officiumque brenique huic dissertationi, quae fortasse nec satis elaborata quibusdam videbitur, ut finem imponam suadent atque hortantur.

VIRI

VIRI PRAENOBILISSIMI,
DOCTISSIMI,
FAVTORES ATQVE AMICI IN PAVCIS
CARI.

*Quod felix, faustum frugiferumque sit VOS
Magistrorum honoribus ornatos, condecoratosque esse video. Votis sane usque ad inuidiam felicibus frui et curis expeditis veluti ultra terminum vagari hodierna luce mihi video, cum VOS Magistros salutare simulque fausta quaeque omnia VOBIS precari mihi contin-gat. Quid enim exoptabilius beatiusue, quam de illorum fortuna laetari, quos amicos colimus, virosque singulari doctrinae laude conspicuos esse nouimus? Nullam Amici Aestumatissimi paginam VESTRIS consecratam laudibus inuenietis; Praeterita tamen de VOBIS testamur tempora, in quibus luculenta bonae mentis eruditionisque specimina edidistis. Nimirum hoc VOS philosophia docuit, non turpi otio labentia atterere tempora. VOS enim quoties horas repetitis praeteritas, certissimum esse poëtae effatum, qui nihil vitam sine magno labore dedisse mortalibus dicit, propriq edocti exemplo*

C 2 cense-

censem. Semper mecum *VIRI* atque *AMICI AESTVMATISSIMI* suavi illos risu dignos iudicauistis iuuenes, qui, cum crudæ in academiam propellant studia, se quasi in alium orbem e scholis deferri, iure quodam suo arbitrantur, simulque a primis vitae academicæ momentis *VOS* melioribus in scholastica umbratricaque vita sacris initiatos ostendistis. Nunc vero cum gloriam laborum diligentiaeque mercedem obtineatis, quid potius mihi agendum, quam ut *VOBIS* honores et titulos, quos rite bonisque omnibus capessitis, faustos fortunatosque esse iubeam? *VOBIS* igitur ut vel uno verbo vota, quae mens mea concepit, exprimam, *VOBIS*, inquam *FELICITER*, antiquum illud Romanorum adagium *FELICITER* adclamo. Non diutius longa verborum serie vestra morabor atque retardabo negotia, neque de amicitia et affectu in me vestro, hunc enim mihi semper certe spondeo, anxie ero sollicitus. Numen potius Optimum Maximum protentis ad caelum manibus saluto, atque ut *VESTRAM* felicitatem quotidie augere velit, rogo atque contendeo. Ita Valete, *AMICI SVAVISSIMI*, atque Fauete. Scribebam Lipsiae A. C. N. c^o I^o l^o c^o XXXIII.

8.
K
420
55.

X 2313034

II h
817

DE
CVLTVRA MORTI DEAE
 OLIM EXHIBITA
 BREVITER DISSERIT

SIMVLQVE
VIRIS
 PRAENOBILISSLIMIS DOCTISSIMISQVE
IEREMIAE ROSTIO
 GRIMMENSI
 ET
BENIAMIN REICHELIO
 STECHAVIA-ALTENBURGICO
 SVMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES
 FORTVNATOS ESSE IVBET
 LVDOVICVS GVLIELMVS IVNIUS
 LIPSIENS.

ANNO MDCCXLIII.

L I P S I A E
 EX OFFICINA LANGENHEMIANA.

